

Stanowisko Konfederacji Lewiatan w sprawie projektu Rozporządzenia Komisji (EU) zmieniającego załącznik XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)

Zgodnie z sugestią Ministerstwa Rozwoju i Technologii, poniżej przekazujemy nasz komentarz oraz propozycje zmian zapisów do zaktualizowanego projektu aneksu do projektu Rozporządzenia Komisji (EU) zmieniającego załącznik XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) w odniesieniu do mikrodrobin polimeru syntetycznego.

Prosimy o przyłączenie się Polski do zrównoważonego i rozsądnego naszym zdaniem stanowiska wypracowanego przez przedstawicieli branży recyklingu opon z kilkunastu krajów EU, które jest obecnie wspierane przez Włochy, Danię i Grecję. Docierają do nas głosy, że można liczyć też na przyłączenie się Francji.

Wspólnie z pozostałymi przedstawicielami branży recyklingu z Europy stoimy na stanowisku, że ograniczenia w stosowaniu granulatów w luźnej formie na boiskach mogą być wprowadzone, jednak z wyłączeniem tych obiektów sportowych, w których wdrożono znormalizowane środki ograniczające emisję mikrodrobin do środowiska (norma CEN TR 17519).

Do środków ograniczających emisję mikrodrobin należą m.in.: szczotki, ogrodzenia, ekrany, kratki, maty, filtry, itp.

Załączamy projekt zmian (wersja PL i EN) do załącznika XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (załącznik nr 1 i 2). W dokumencie znajduje się również uzasadnienie stanowiska.

Ponadto należy zauważyć, że główne źródło narażenia środowiska na mikroplastiki stanowią mikroplastiki wtórne, powstające przypadkowo w wyniku degradacji większych elementów. Według analizy International Union of Conservation of Nature źródłem tej emisji jest pranie odzieży

LEWIATAN

syntetycznej oraz ścierające się opony samochodowe.¹ To stanowi 63,1% globalnej emisji mikroplastików do środowiska.

Wśród mikroplastików celowo dodawanych (mikroplastiki pierwotne) największe emisje pochodzą natomiast z nawozów i dodatków do nawozów. Europejska Agencja Chemikaliów wskazała w swoim raporcie, że kosmetyki niespłukiwane (*leave-on*) stanowią źródło jedynie 2% całkowitej emisji celowo dodawanych mikroplastików i polimerów. Jednocześnie ich reformulacja (opracowanie nowych receptur) pochłonie niemal 80% kosztów całej regulacji, uwzględniając wszystkie sektory.² Nieco wyższą, ale nadal stosunkowo niską, kontrybucję odnotowano dla kosmetyków spłukiwanych (11,1%). Zysk środowiskowy w przypadku kosmetyków jest niewielki, natomiast koszty regulacji, które poniesie branża – ogromne i nieproporcjonalne, co najbardziej dotknie małych i średnich przedsiębiorców.

Polski Związek Przemysłu Kosmetycznego prosi o uwzględnienie perspektywy branży kosmetycznej w stanowisku Polski i podtrzymanie następujących postulatów:

1. Produkty do makijażu, ust i paznokci – podtrzymanie terminu przejściowego 12 lat (Aneks, pkt. 6, lit. c) z zachowaniem obowiązku oznakowywania produktów o sposobie użycia i usuwania produktu (ang. *Information for Use and Disposal*, IFUD) zamiast oznakowania produktów ostrzeżeniem „*Ten produkt zawiera mikroplastiki*” obowiązującego po 8 latach i 2 miesiącach od wejścia w życie rozporządzenia (Aneks, pkt. 7, lit. c).
2. Brak obowiązku w kosmetykach oznakowania IFUD dla polimerów filmotwórczych podlegających pod derogację 5b (Aneks, pkt. 7, lit. b).
3. Wydłużenie terminów przejściowych dla produktów niespłukiwanych (*leave-on*) z 6 lat (Aneks, pkt. 6, lit. d) do:
 - Produkty ochrony przeciwsłonecznej – 8 lat,
 - Produkty do pielęgnacji skóry – 12 lat,
 - Inne produkty niespłukiwane – 10 lat.

Szczegóły dotyczące powyższych postulatów znajdują się w załączonym stanowisku (załącznik nr 3).

Dodatkowo chcielibyśmy zwrócić uwagę na kwestie dotyczące biodegradowalności i rozpuszczalności dla których Komisja w swojej propozycji przewidziała wyłączenia od zakazu w zależności od spełnienia

¹ <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/2017-002-En.pdf>

² <https://echa.europa.eu/documents/10162/05bd96e3-b969-0a7c-c6d0-441182893720>

LEWIATAN

wskazanych kryteriów. Związek zwraca uwagę, że badania biodegradowalności powinny być prowadzone dla najbardziej właściwych (ang. *the most relevant*) mediów, bez definiowania ich liczby, bo może być ona różna dla różnych substancji. Natomiast w przypadku rozpuszczalności warto podkreślić, że stopień rozdrobnienia substancji wpływa na kinetykę (czyli szybkość) rozpuszczania się substancji w danym ośrodku. Rozpuszczalność jest wewnętrzną cechą charakterystyczną danej substancji, ściśle związaną z jej właściwościami w określonych rozpuszczalnikach, ciśnieniu i temperaturze. Rodzaj rozpuszczalnika, temperatura i ciśnienie to kluczowe czynniki, które decydują o rozpuszczalności. Inne czynniki mogą wpływać na szybkość (czas) rozpuszczania substancji w danym ośrodku (m.in. stopień rozdrobnienia czy mieszanie). Solubilizacja zachodzi tylko na powierzchni cząsteczek, stąd też mniejsze cząsteczki rozpuszczają się szybciej.

Należy zwrócić uwagę, że w rozporządzeniu REACH definicja „wprowadzenia do obrotu” (artykuł 3.12) oznacza „*odpłatne lub nieodpłatne dostarczenie lub udostępnienie stronie trzeciej. Import jest równoznaczny z wprowadzeniem do obrotu*”. **Nie ma rozróżnienia pomiędzy „pierwszym” wprowadzeniem, a późniejszym udostępnieniem.** Według definicji REACH zakaz wprowadzania do obrotu w praktyce oznaczałoby konieczność wycofywania z rynku produktów już na nim dostępnych. Wszelkie dostawy, w tym do konsumenta końcowego będą zakazane. Wycofywanie produktów z rynku byłoby ogromnym obciążeniem kosztowym, logistycznym i środowiskowym – niszczenie produktów jest środowisko nieuzasadnione. W celu uniknięcia wycofania produktów, które już znajdują się na rynku, **ograniczenie powinno odnosić się do "wprowadzenia do obrotu po raz pierwszy"**. Takie rozwiązanie zostało już wprowadzone na mocy załącznika XVII do rozporządzenia REACH w odniesieniu do innych substancji, np. dla Cyclohexane (poz. 57)³. Zastosowanie podejścia "wprowadzenia do obrotu po raz pierwszy" w odniesieniu do ograniczenia dla mikroplastików pozwoliłoby również na uspołnieniu z zapisami rozporządzenia kosmetycznego 1223/2009/WE, które definiuje "wprowadzenie do obrotu" jako "*udostępnienie produktu kosmetycznego na rynku Wspólnoty po raz pierwszy*".

KL/88/36/PG/2023

³ <https://echa.europa.eu/documents/10162/ca2ec609-0177-402a-911f-6ac524275d6e>